

PROTOCOL ONGEWENST GEDRAG

April 2022
KC De Stappen

Binnen kindcentrum De Stappen willen wij een veilig pedagogisch klimaat realiseren door met elkaar de vijf leefregels na te leven: Wees een Kanjer! Luister naar elkaar, Kijk eens naar jezelf, Houd rekening met elkaar en Ga netjes met elkaars spullen om. Binnen dit veilige pedagogisch klimaat hebben wij aandacht voor onze vijf pijlers, te weten, Vertrouw! Wees betrokken! Onderzoek! Onderneem! Groei!

We gaan uit van de goede bedoelingen van onze leerlingen. Toch kan het voorkomen dat een leerling meer ondersteuning en begeleiding nodig heeft om de leefregels op een gewenste manier na te leven. Binnen het kindcentrum vinden wij het belangrijk dat de medewerkers deze ondersteuning kunnen bieden en dat deze ondersteuning gestructureerd en voorspelbaar is. Wij zien ouders daarbij als een belangrijke partner, ook als een kind extra ondersteuning nodig heeft. De ondersteuning die gekoppeld is aan bepaald ongewenst gedrag zal ten aller tijde proportioneel, substantieel en doelgericht zijn en heeft als doel om de leerling te ondersteunen in het naleven van de leefregels waardoor het voor de leerling haalbaar blijft om wenselijk gedrag te laten zien.

Gedrag dat een positieve sfeer belemmert of verstoort moet een halt worden toegevoerd. Natuurlijk vertonen kinderen grensverleggend gedrag; dit is ook één van de manieren om de wereld te onderzoeken en te experimenteren. Aan volwassenen (ouders, verzorgers, leerkrachten) is het de taak om grenzen aan te geven als deze worden overschreden. In alle gevallen is het op school en binnen schooltijd de leerkracht die bepaalt of gedrag ongewenst is of niet. Uitgangspunt is dat een kind bij een correctie of waarschuwing na ongewenst gedrag zich herstelt en zich houdt aan de afspraken. Gebeurt dit niet dan worden verdere stappen ondernomen.

Ongewenst gedrag is onder te verdelen in verschillende gradaties.

Gradatie	Gedrag	Gedrag medewerker	Interventie	Consequentie
1	▫ Het verstoren van orde in woord en gedrag ▫ Brutaal gedrag in woord, houding en gebaar ▫ Aanhoudelijk vervelend plagen (treiteren) ▫ Ongehoorzaam en tegendraads gedrag ▫ Moedwillig verstoren van een activiteit ▫ Niet opvolgen van een opdracht of instructie ▫ Schreeuwen ▫ Schelden ▫ Vernederen ▫ Vals beschuldigen ▫ Duwen, trekken ▫ Slaan	De medewerker waarschuwt de leerling bij signaleren van ongewenst gedrag en benoemt wat het wenselijke gedrag is: <i>Ik zie dat....ik wil dat je hiermee stopt en dat je....</i> De medewerker laat zien dat deze de leerling ondersteunt in het naleven van de leefregels. (bv; bieden van fysieke nabijheid, oogcontact). De medewerker maakt melding in journaal ongewenst gedrag in het LVS. De medewerker brengt de directie en IB via mail op de hoogte dat er een	Als het aanspreken niet het gewenste effect geeft: De medewerker neemt de leerling apart en benoemt het onvoldoende effect: <i>ik zie dat het je nu niet lukt om je aan de afspraak te houden. Daarom geef ik je nu een time-out van 10 minuten om tot rust te komen.</i> De leerling krijgt een time-out in de ruimte van 10 minuten. Na de time-out is er een kort herstelgesprek en kan de leerling deelnemen aan het programma.	De leerling neemt geen deel aan de activiteit en werkt individueel. De medewerker brengt ouders/verzorgers telefonisch op de hoogte voordat de leerling thuis is. De leerling schrijft of tekent een verslag over de gebeurtenis waarbij aandacht is voor de leefregels, schoolafspraken en het wenselijke gedrag. = OEPS-blad

		journaalmelding is gedaan.	<i>Praat vanuit het positieve, vertel dat er wordt gebeld naar ouders.</i>	
2	De bovenstaande interventies hebben onvoldoende positief effect. Of: ▫ De leerling vertoont pestgedrag (kan ook via social media) ▫ De leerling scheldt herhaaldelijk andere leerlingen of medewerker uit ▫ De leerling negeert op brutale wijze de medewerker ▫ De leerling vertoont onhygiënisch gedrag zoals tuffen ▫ Hevig beledigen of kleineren van medeleerling of medewerkers ▫ Discrimineren van anderen op basis van huidskleur, sekse, leeftijd, geloofsovertuiging of seksuele geaardheid ▫ Bewust weglopen uit de ruimte ▫ Diefstal ▫ De intentie hebben een ander te verwonden	De medewerker waarschuwt de leerling bij signaleren van ongewenst gedrag en benoemt wat het wenselijke gedrag is: Ik zie dat....ik wil dat je hiermee stopt en dat je.... De medewerker ontvangt ondersteuning van een directe collega die de leerling ook kent. De medewerker maakt melding in journaal ongewenst gedrag in het LVS. De medewerker brengt de directie en IB via mail op de hoogte dat er een journaalmelding is gedaan. De medewerker bespreekt de gebeurtenis binnen de unit.	De leerling zal het resterende dagdeel aansluiten bij een andere stamgroep binnen de unit. Aan het einde van het dagdeel is er een herstelgesprek. De medewerker gaat in gesprek over het ongewenste gedrag met de leerling en ouder(s)/verzorgers en bespreekt wat de verwachtingen zijn en het gewenste gedrag is. De consequenties bij herhaling worden besproken.	De leerling vult het OEPS-blad in. De medewerker belt ouders/verzorgers voor half 3 om ze op de hoogte te brengen van het incident en om ze op korte termijn uit te nodigen voor een gesprek. De leerling haalt een deel van de onderwijstijd in na schooltijd en na overleg met ouders en werkt dan aan schooltaken (dit kan ook op een andere dag zijn wel in dezelfde week en bij dezelfde medewerker (indien op vrijdag dan aan het begin van de volgende week). Vooraf wordt afgesproken met de leidinggevende hoe lang dit zal zijn. Als ouders het hier niet mee eens zijn, wordt met elkaar gekeken hoe dit ingevuld kan worden onder lestijd.
3	De bovenstaande interventies hebben onvoldoende positief effect. Of: ▫ Uitschelden van personeel	De medewerker werkt samen met een leidinggevende De medewerker maakt melding in het LVS, waarbij	Resterende tijd van de dag werkt de leerling bij een andere leerkracht of MT lid.	Directie bepaalt de consequentie waarbij ook aandacht is voor de leerling en wat het meest passend is.

	▫ Ernstig beledigen in woord en gebaar van personeel ▫ Maken van discriminerende opmerkingen over huidskleur, religie, seksuele geaardheid, uiterlijke kenmerken of andere persoonskenmerken ▫ Bewust weglopen van het schoolplein * ▫ Het pesten en bedreigen van andere leerlingen in groepsverband ▫ Het bewust verwonden/letsel toebrengen aan een ander ▫ Het bewust aanbrengen van schade en vernielingen ▫ Diefstal	directie verslag maakt van het gesprek met ouders/verzorgers.	Ouders worden telefonisch op de hoogte gebracht door directie. De directie gaat in gesprek over het ongewenste gedrag met de leerling en ouder(s)/verzorgers en bespreekt wat de verwachtingen zijn en het gewenste gedrag is. De consequenties bij herhaling worden besproken.	Bij voorneming tot schorsing of verwijdering van school zal de directie het protocol "schorsing en verwijdering van school" van KPO volgen.
--	--	---	--	---

* Bij het bewust weglopen van school door een leerling, wordt het protocol "weglopen van school" gevolgd.

Het is begrijpelijk dat bij een incident ook de leerkracht een verhoogde spanning en/of emotie ervaart. De volgende handvatten helpen om vanuit een professionele houding te reageren en te communiceren met een leerling, tijdens en na een incident.

Neutrale grondhouding.

Een neutrale grondhouding draagt bij aan het de-escaleren van een situatie. Praat duidelijk, rustig en voorkom dat je je stem verheft. Daarnaast kan het helpen om letterlijk te 'aarden' door beide voeten stevig op de grond te hebben staan.

Vroegsignalering.

Hoe eerder de leerkracht spanningsopbouw signaleert bij een leerling, hoe eerder de leerling ondersteunt kan worden in het verminderen van deze spanning. Hierdoor is het mogelijk om escalerend gedrag zoveel mogelijk te voorkomen.

Voorbeeldfunctie.

Als leerkracht heb je een voorbeeldfunctie. Laat zien dat je in het contact met collega's en leerlingen de gedragsregels en schoolafspraken naleeft.

Benoem wat wenselijk is.

Bij het aanspreken van leerlingen op gedrag benoem je eerst wat je ziet, dan wat je wenst en je eindigt met een positieve zin:

Jij zit met je chromebook op de bank, de afspraak is dat als je werkt met het chromebook dat je aan tafel zit, ik wil dat je aan tafel gaat zitten met je chromebook... Fijn om te zien dat je met je chromebook aan tafel zit.

Spreek verwachtingen vooraf uit.

Bij werkmomenten en vrije momenten zoals buiten spelen spreek je vooraf je verwachtingen uit. Tijdens en na het moment kan je leerlingen hierin sturen, feedback geven en complimenteren. Zo is het voor leerlingen duidelijk wat je van ze verwacht en waar ze (eventueel) op worden aangesproken. Bij leerlingen die het lastig vinden om te kiezen, kan je zorgen voor (spel) keuzes en dit naderhand terugkoppelen, wat ging goed.

Bijlagen:

OEPS-blad schrijvend

Oeps blad

Naam:
Groep:
Datum:

Waar is het gebeurd?
Wie waren er bij betrokken?
Wat gebeurde er? Wat is er mis gegaan?
Wat is jouw aandeel hierin?
Hoe had je het kunnen voorkomen?

Waar moet je in het vervolg aan denken?

OEPS blad tekening

Oeps blad

De SORRY strip van.....

1 Wat is er gebeurd?	2 Hoe voelde de ander zich? Hoe voelde ik mij?
3 Hoe kan ik het goedmaken?	4 Wat zou ik de volgende keer anders kunnen doen?

PROTOCOL “WEGLOPEN VAN SCHOOL”

Weglopen onder schooltijd door leerlingen

Het gebeurt gelukkig niet vaak, maar soms kan een leerling zonder toestemming of geldige reden van school weglopen en daarmee de geldende regels (o.a. leerplicht, veiligheid) overtreden. De leerling is daarmee altijd in overtreding. Weglopen doe je niet, wát er ook gebeurt. Er zijn alternatieve oplossingen voorhanden, waarmee een probleem kan worden opgelost.

Een school is verplicht toezicht te houden. Het toezicht betreft niet alleen de lesperioden, maar ook de periodes buiten de lessen (vlak voor en na schooltijd, tijdens pauzes, voor het gemak worden die 15 minuten voor en na schooltijd aangehaald (maar dat is arbitrair) waarin de leerling zich op of rond de school bevindt. Buiten de school is de school verplicht toezicht te houden tijdens bijvoorbeeld excursies, werkweken en buitenschoolse activiteiten.

Weglopen kan niet altijd voorkomen worden. Een kind dat vluchten wil, vindt altijd een weg! Het is zaak om weglopen te voorkomen en, indien het zich tóch voordoet, te weten hoe te handelen (protocol).

Voor het weten hoe te handelen bij het weglopen van een kind, hanteren we de onderstaande procedure:

1. De (plaatsvervangend) directeur wordt onmiddellijk op de hoogte gebracht.
2. Een vrijlopend teamlid (directeur, ib'er, conciërge, administratief medewerker) onderzoekt of de leerling zich in het gebouw bevindt. Indien er geen vrijlopend teamlid aanwezig is, wordt een collega van de unit gevraagd toezicht te houden op de groep van de weggelopen leerling, zodat de leerkracht van deze groep de taak van het (niet aanwezige) vrijlopende teamlid kan overnemen.
3. Is de leerling niet in de school, dan onderzoekt het vrijlopende teamlid (of de betreffende leerkracht) of de leerling zich in de onmiddellijke omgeving bevindt (rondom het gebouw en het park).
4. Is de leerling ook niet in de onmiddellijke omgeving van de school, of wordt de leerling wél gesignaleerd maar weigert deze naar instructies te luisteren of loopt deze wederom weg, dan worden ouders hiervan onmiddellijk op de hoogte gesteld. In overleg met ouders wordt vervolgens bepaald welke mogelijkheden er zijn om het kind weer tot rust te brengen.
5. Wanneer ouders onbereikbaar blijken, wordt een bericht ingesproken, waarbij ouders wordt gevraagd z.s.m. in contact met de school te treden. Vervolgens wordt het/de opgegeven noodnummer(s) gebeld. In overleg met de opgegeven contactperso(o)n(en) van de/het noodnummer(s) wordt bepaald welke mogelijkheden er zijn om het kind weer tot rust te brengen.
6. Is er geen contact met ouders/contactperso(o)n(en) mogelijk, dan wel blijkt het onmogelijk om het kind tot rust te krijgen, dan wordt de politie ingeschakeld door directie met het verzoek het vermiste kind te traceren en terug naar school/ouders te brengen.
7. Wanneer het kind zelf terugkeert naar school/huis, dan wel wordt gevonden en mee terugloopt naar school/huis, worden ouders en de politie (in het geval deze is ingeschakeld) daarvan op de hoogte gesteld.
8. Ook ouders hebben een verantwoordelijkheid wanneer hun kind wegloopt van school. Van ouders wordt verwacht dat zij:
 - Meehelpen met zoeken naar het weggelopen kind, dan wel derden inschakelen om te helpen bij het zoeken.

- De school ervan op de hoogte brengen, wanneer het kind thuis is aangekomen, dan wel dat zij hebben vernomen dat het kind zich bij derden bevindt. De school zal vervolgens de politie (in het geval deze is ingeschakeld) daarvan op de hoogte stellen.
- 9. In overleg met de ouders wordt vervolgens bepaald hoe voor die dag te handelen: blijft het kind thuis/bij derden of komt het terug naar school?
- 10. De eerstvolgende dag komt het kind naar school. Het kind kan pas in de eigen groep terugkeren, nadat er een gesprek met de ouders en (al dan niet afzonderlijk) het kind heeft plaatsgevonden.
- 11. In het gesprek dat ouders en kind met de directie hebben gehad, worden afspraken gemaakt om een dergelijk ongeoorloofd voorval in de toekomst te voorkomen.

